

LOPPUKESÄN RATAKAHINAT

AHVENISTON ELOKUISET

Rata-ajajat saivatkin tänä kesänä pitää oikein kunnan kesälo-
man, sillä oikean asfaltin makuun
päästiin taas vasta 18. elokuuta.
Mahtoikohan järjestäjien ajatuk-
sena olla yleisön kokoonsaaminen
Jyväskylän antamalla innolla vai
olikohan tarkoituksena järjestää to-
dellinen kuntokoe ajajillemme, jot-
ka tunnetusti paljolta viihtyvät
niin rallipolulla kuin radallakin.
Mene ja tiedä. Ainakin päivämäärä
oli jo pitkälti etukäteen määrätty
samaksi kuin Jyskälän viimeiset
hetket.

Eipä näiden kilpailujen keski-
näinen läheisyys kuitenkaan tun-
nutun ketään haittaavan ja kan-
saakin kertyi Ahveniston rinteille
samanverran kuin tavallisesti kak-
siin Keimolankisoihin yhteensä.

Jo etukäteen — eikä vähiten
harjoitustapahtumien perusteella
— nousi omalle paikalleen kilpai-
lun pääluokaksi F 3. Olivathan jäl-
leen mukana monet kovat nimet
niin lahden takaa kuin tältäkin
puolelta. Aivan oman lukunsa an-
saitsi ennakkoon japanilainen Tet-
su Ikuzava, joka harjoitusajoi-
saan osoitti perin vähäistä kun-
nioitusta kierrosennätyksiä koh-
taan.

Naapureita oli saapunut mittaa-
maan kykyjään myös muihinkin
luokkiin ja lisäväriä tuotiin ki-
saan Porscheluumalla joista osa
ajoi GT-kyltin alla so. kolmosryh-
mään viritettyinä.

Ensimmäiseen lähtöön oli tavan
mukaan koottu kaksi pienintä luok-
kaa, alle 1000 ja alle 850 kuutioui-
set. Kun lippu heilahti ampui kär-
keen kaksi ruotsalaista Abarthia
Björn Stenbergin johdolla. Vasta
kolmanneksi sijoittautui Hans Lai-
ne ja hänen perässään lähti mat-
kaan varsin sekava rykelmä mui-
ta yrittäjiä.

Hans Laine piti kuitenkin suo-
lenkillä ruotsalaisille virkavelji-
leen oppituntia etuvädon eduista
ja kaarreajon salaisuuksista suo-
malaismetsissä ja niin saivat kat-
sojat todeta jo parin kierroksen
jälkeen keulassa punaisen Coope-
rin, joka kasvatti rakoa väijäämät-
tömästi loppukierroksia kohden.

Pienemmälle luokalle kävi ylei-
sön silmissä niinkuin aina — se
sekaantui isoisempien vauhtiin ja
Ahti Vaaran hieno ajo käipyi ton-
nisten jälkijoukkoon. Alkukierrok-
silla sattui myöskin lähdon ylei-
sönmenevin tapahtuma joka sai
alkunsa Ukko Kervisen levittäessä

varikonjälkeiseen nousuun huikkeen
savupilven. Vanhan sananlaskun
mukaan: ei sauhua ilman öljyä, on-
kin helposti pääteltävissä miten kä-
vi paikalle kiiruhtaneiden Pentti
Vaaran ja Seppo Kokkosen. Tus-
kin ehtivät painaa edes kytäntä
pohjaan ja ohjata luisun suuntaan
— kaide tuli vastaan äkkiä ja ti-
lanne näytti hurjalta Kokkosen
Gordinin työntäessä Vaaran Abart-
hia edellään kuin rukkasta kyljel-
lään hypähdellen. Onneksi ei auto-
jen sisällä tapahtunut mitään radi-
kaalia, vaan tilanteesta selvittiin
jatkoon lippumiesten käsivarsia
käyttäen ja sahajauhoja levittäen.
Tosin nämä kaksi kovanonnen au-
toa saatiin vasta hinausautolla
paikalta.

Jos joku luuli etukäteen, että
F Vee luokassa olisi muillakin
suomalaisilla jotain sanomista,
erehtyi hän pahan kerran. Paljon
on tilanne muuttunut tässä lu-
kassa sitten viime vuoden. Kinnu-
nen kävi keulassa kilpailun aino-
astaan aikaa vastaan ja Seppo Pit-
känen ajeli toisena Pekka Virta-
sen säestäessä näköetäisyydeltä.
Vasta neljännelle tilalle pääsi ruot-
salaisväriä ja sekin sellaisen nimen
turvin, joka kalskahtaa kovin suo-
malaiselta. RPB:tä kuljetti nimit-
tään Rune Berg.

Kolmanteen lähtöön oli ahdettu
sellainen lauma autoja, että kaik-
ki edellytykset kahinoille ja ikäväl-
le törmäilyllekin olivat olemassa.
Kun katseli tätä luokkaa lähtövi-
valla pörhityivät niskavillat väki-
sinkin, sillä koskaan aikaisemmin
ei maassamme ole nähty vakioau-

tolähdössä näin paljon kallista
rautaa yhdellä kertaa. Eturuuduis-
sa seisoi puolisen tusinaa Porsche-
ja, taempana neljä Alfaa ja perillä
ärhentelivät Lotukset ja Cooperit.

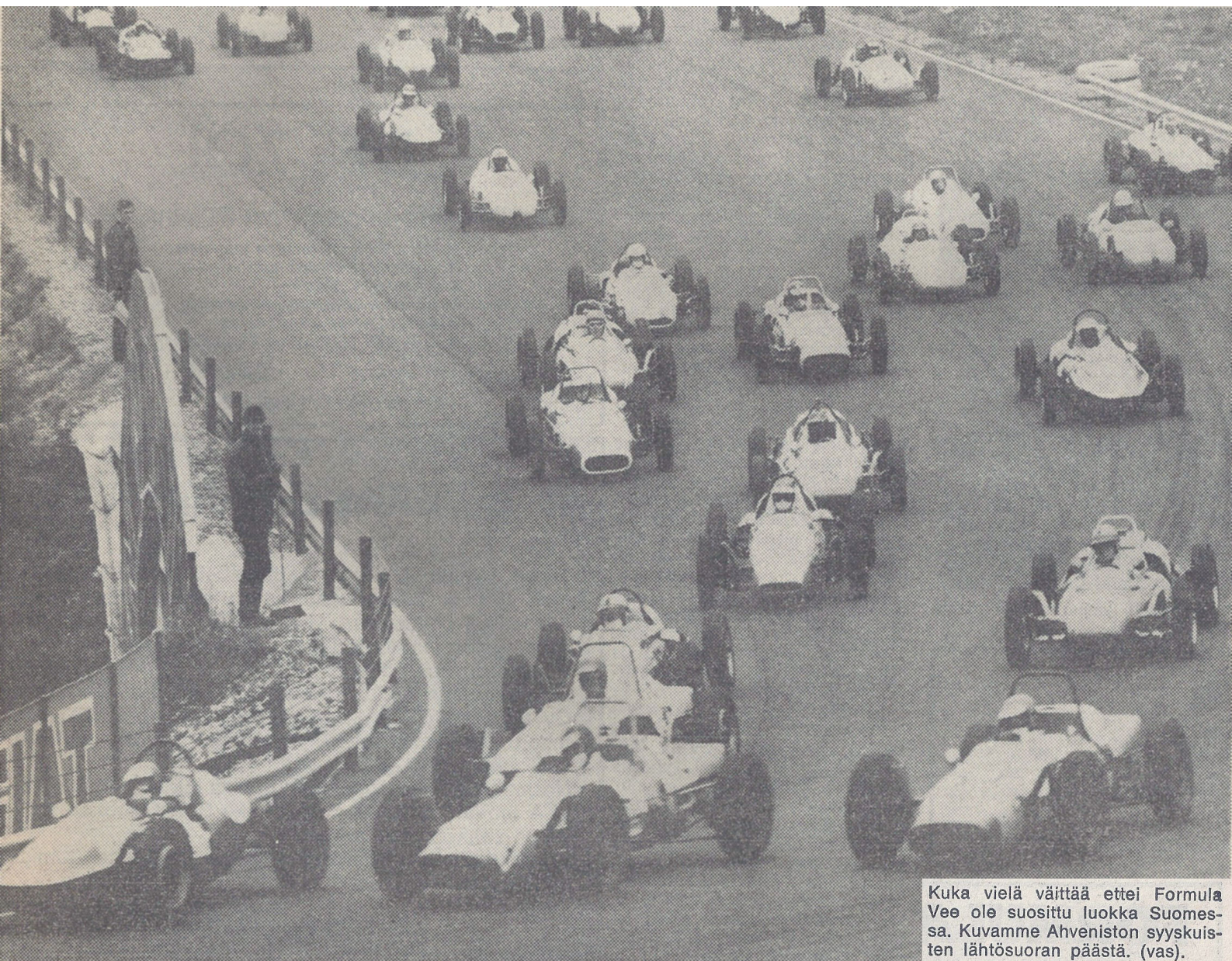
Lyytikäinen lähti parhaiten, Aar-
nio-Wihuri jäi riippumaan toiselle
sijalle, mutta alusta alkaen selväs-
ti ohitusaiheet mielessään. En-
simmäisessä kaarteessa sitten jo
tapahtui — tosin jälkiryhmän koh-
dalla. Kalpalan Alfa pyörähti ja
Brännare jäi puskemaan hänen kyl-
keensä. Heidän kilpailunsa oli äkisti
ohi.

Eipä ollut kovin kaukana Aar-
nio-Wihurinkaan ulosmeno kun hän
yritti päästä Lyytikäisen rinnalle
ja ohii ennen Nesteen kaarretta.
Porsche luisti alamäessä pahan nä-
köisesti sivuttain, mutta palasi kui-
tenkin taas kertaheitolla suuntaan-
sa. Aikaa tosin hukkaantui ja sija
putosi kolmenneksi. Kauan ei kui-
tenkaan kestänyt kun AA-W:n pu-
nainen Porsche ilmestyi pääsuoral-
le johdossa ja pysyi paikallaan
selvääkin selvemmin loppuun saak-
ka. Olli Lyytikäinen tekii "vakio-
poscheloukassa" hyvää työtä ja
vei ensimmäisen sijan helposti.
Alfaporukkaan veti raisusti Ruot-
sin Kronegård nuorempi.

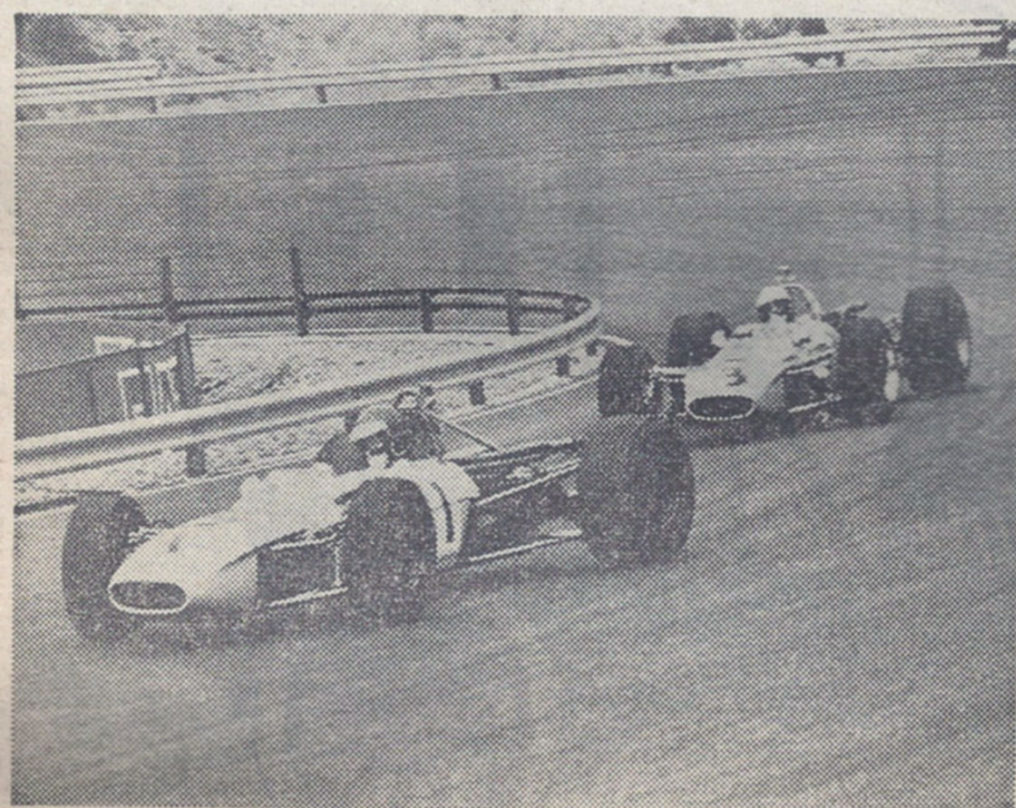
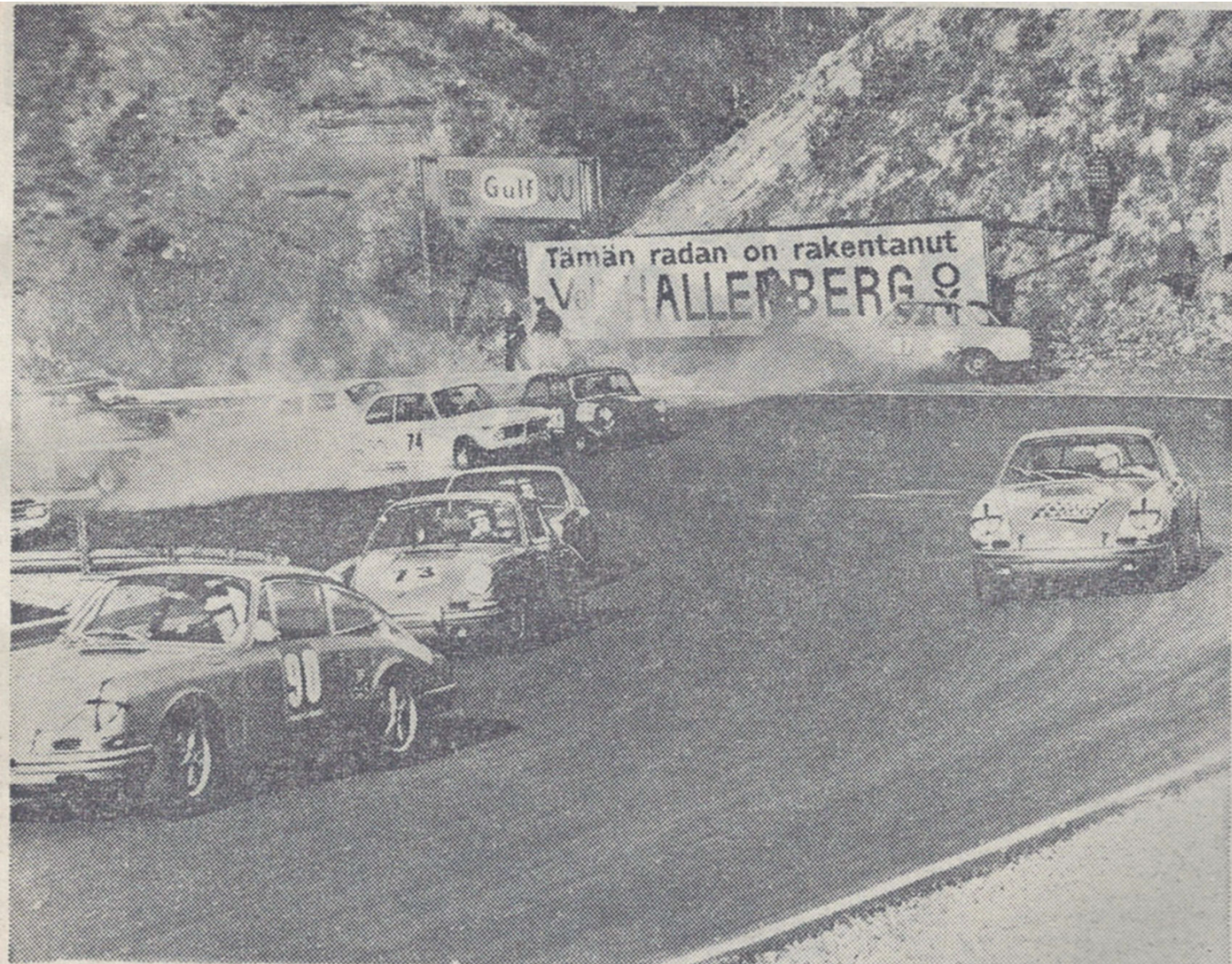
Päivän päänäytös — F 3 —
menetti huomattavan osan ennakoit-
tua mielenkiintoaan jo lähtövai-
heissa. Tetsu Ikuzava suistui läh-
dössä radan sivuun menettäen si-
joittumismahdollisuutensa. Ronnie
Petterson sen sijaan laukoi kär-
keen kuin hännän päälle astuttu
kissa ja sai heti niin vakuuttavan
johdon, ettei Kinnusellekaan jää-

nyt taempaa lähteneenä paljon
paljon tavoittamisen toivoa. Ron-
nie Petterson oli parhaimmillaan
lähes parikymmentä sekuntia pian
toiseksi noussutta Kinnusta edellä
ja kilpailun mielenkiinto koostui
kin lähinnä siitä tasaisen tiukas-
ta välimatkan umpeenkuomisesta,
jota Kinnunen harrasti suurimman
osan kierroksista. Petterssonilla oli
kuitenkin varaa ottaa välillä löy-
sästi ja kun Kinnunen sitten pääsi
parhaimmillaan seitsemän sekunnin
päähän, polki hän taas pedaalin
pohjaan ja antoi pillien huutaa
viimeisillään. Voitto meni ansai-
tusti tälle kovalle ruotsalaispojalle.

Nähtiinpä muuten ensikertaa
meidän radoillamme "ilmajarru"
ratakulkurissa. USA:n kahdeksan-
neksi sijoittunut McCarthy oli va-
rustanut autonsa siipiprofiilipätkäl-
lä. Onhan noita näkynyt paljonkin
ykkösissä ja protoissa, mutta kol-
mosten kohdalla tahtoo näky olla
väkisinkin humoristinen — ehkäpä
se kuitenkin hidastaa nopeutta
sen verran, että ajo on turvalli-
sempää.

Kuka vielä väittää ettei Formula Vee ole suosittu luokka Suomessa. Kuvamme Ahveniston syyskuisten lähtösuoran päästä. (vas).

Kuvamme kolmannen lähdön alkuvaiheilta Ahvenistolla. Vasemmalla kärjessä Esso Gunnarsson (ryhmä 5), hänen takanaan Hans Laine (ryhmä 2), oikeassa reunassa Anders Josephsonin kukitettu Porsche (ryhmä 5) ja taustalla näkyy Suomen koko viitosryhmä kerralla menossa radalta ulos Kauko Erikssonin BMW:n muodossa.

Elokuun kisoissa Ahvenistolla oli Ronnie Pettersson herra ja ylhäisyys F kolmosissa. Voitto tuli viimeksikin, mutta ei enää yhtä ylivoimaisesti. Reine Wisell piti Petterssonia tosi lujilla – maalissa ei ollut eroa senkään vertaa kuin kuvan tilanteessa.

SUOMEN GRAND PRIX

On se vaan kumma. Ahvenistolla on aina väkeä, nytkin tosiraa'-

assa syksyn koleudessa yli 11000 maksanutta. Vaan kannattipa tulla. Oli monesta maasta monta kovaa miestä, huippuina Ruotsin suurimmat kylmäpää Ronnie Pettersson ja Reine Wisell, räjähtävän vauhdikas 5-ryhmä ja meillä vielä rataviritteisenä näkemätön Erik Bergerin Ford Escort Twin Cam. Näitä vastaan oma parhaimmistomme lähes täysilukuisena esittämässä parastaan. Kiirettä saikin pitää, sillä ruotsalaisia ei turhaan pelätty etukäteen.

Harjoitukset jo lupasivat kovaa menoa — ja näyttivät meille vähemmän valoisilta. Luokassa alle 850 kuutiota Ahti Vaaran Abarth tosin piteli nopeinta aikaa, Björn-Olof Sanders pesi kuitenkin toiseksi nopeimmalla ajalla kaikki muut suomalaiset. Ja auto oli Saab. Lujaa ja mahdollottoman meluisasti kulkeva vempale.

Luokassa alle 1000 kuutiota pääsi Heikki Liedes Abarthillaan vain toiselle sijalle, pahasti ruotsalaisten puristuksessa. Vaarallisimmat vastustajat olivat ilman muuta samanlaisilla Abartheilla ajelevat Björn Stenberg ja Ragnar Segring.

Yhtä musta oli tilanne luokassa alle 1600 kuutiometriä. Erik Bergerin raketti-Escort ja Kjell Ehrmanin lähes yhtä vauhdikas Alfa työnsivät Eino Kalpalan Alfaa vastaan kolmennelle sijalle. Brännaren Cooper oli ilahduttavasti neljäs.

Hans Laine oli siirtynyt vaihteeksi AAW:n Porschen ohjaismiin, liikkui tutulla radalla vikkelästi ja varmasti kärkipaikan. Aika ei muuten edes paljoa jäänyt 5-ryhmän nopeimmasta, eroa hevosvoimamäärässä oli sentään yli 40.

5-ryhmä oli ruotsalaisten heiniä — kun harjoituspäivänä ei mukana edes ollut suomalaisia. Autot kulkevat lujaa. Porscheissa on Carrean moottori, tehoa n. 210 HV, Saabista on puristettu irti yli 140 HV ja Volvo Amazonista jopa 170 HV. Eso Gunnarsson oli nopein.

Leksa Kinnuseen on totuttu luotamaan, eikä tässä nytkään petetty Formula V:n harjoituksissa. Nopein aika ja hyvä lupaava kärkisijoitus. Nopea oli Erkki Elovaa-

rakin, joka pääsi kipuamaan kolmanneksi.

Formula 3:n ruotsalaiset ammattilaiset, Pettersson ja Wisell, eivät juuri antaneet Leksalle mahdollisuuksia. Kolmas tila ja ryppyjä otsalla, moottori ei oikein kulkenut.

Sunnuntai avattiin pienimmillä luokilla. Alle 850 kuutiometeissä ratkesi voittaja heti. Ahti Vaara ampaisi kärkeen ja pysyi siellä loppuun asti kasvattaen eroa ilahduttavasti toiseksi ajaneeseen Juvoseen jatkuvasti. Maalissa oli rakoa monta sataa metriä. Seuraavista sijoista sen sijaan taisteltiin. Uudelleen radoille ilmestynyt Bremer jatkoi pitkään pysyä neljäntenä Zandersin perässä ja jopa hätyytellä tätä. Kova yritys suisti miehen lopulta kuitenkin tienoheen, ja Pauli Silvennoisen Abarthilla pääsi Zandersin perään. Suhteellisen näyttävästi ajanut Pentti Saikkonen Abarthilla menetti mahdollisuutensa kadottamalla vasemman takapyörän neljännellä kierroksella.

Harvoin on luokassa alle 1000 kuutiosenttiä nähty niin kutkuttavaa taistoa kuin nyt. Stenberg ampaisi lähdössä kärkeen, aivan perässä Liedes ja Segring. Liedes kyttesi ja onnistui neljännellä ohittamaan ja alkoi nyt vetää joukkoa molemmat ruotsalaiset Abarthit kiivaasti kannoilla. Oli siinä Liedeksellä hermopainetta, kun muut vain odottivat pientä lipsahdusta ohittaakseen. Ei vaan tullut, ja elämänsä ajon ajanut Liedes pääsi ylittämään ensimmäiseksi maalilinjan tiiviisti Segringin seuraamana. Stenberg oli yhdeksännellä kierroksella jäänyt jonnekin.

Formula V tarjosi liki 30 autoa radalla, muuten ei juuri mitään. Mielenkiinnottomassa lähdössä otti Leksa heti kärkipaikan, eikä mulla ollut tähän mitään sanomista. Ander Burlin otti suhteellisen vauhtomasti seuraavan sijan, vaikka saikin välillä päästää Bertil Roosin hetkeksi edelleen. Suomalaiset jäivät kauaksi taakse. Välipalana näytettiin yleisölle pieni liikenneturvallisuus esitys ja pidettiin aivan turhan pitkä tauko.

Ahveniston radalla on lähes joka

kilpailuissa totuttu lähtösuoran peltikolisteluun. Nyt se tapahtui, kun luokat alle ja yli 1600 kuutiometriä sekä ryhmä 5 päästettiin radalle. Kauko Eriksson, joka oli kuin olikin yön aikana saanut 5-ryhmän BMW:nsä rakennettua valmiiksi, yritti lähtösuoralla ohitusta raosta, jossa tilaa ei ollut. Auto sai kimmokkeen, luisui kyljittäin radan yli pitkälle toista sataa lähestymisen kilpailijoiden editse ja päätyi perä edellä pylvääseen. Sääli kaunista autoa ja sääli turhasta intoilusta aiheutuneita peltikolhuja, joista pahiten kärsi Lennart Perssonin Cooper. Oma taitoaajeluun esitti Freddy Kottulinsky, joka oli taluttanut radalle viitosryhmään rakennetun Volvo 544:n. Jo ensimmäisen kierroksen lopussa maalisuoran avautuessa auto teki kauniin piruetin ja meni aivan suojakaiteen vierestä ulos radalta. Ei vielä riittänyt. Seuraavalla kierroksella "Retu" yritti samassa kohdassa, kuinka pitkälle maalisuoran auto kulkee poikittain. Kumi kärysi, savu nousi — ja auto pysyi pystyssä kuljettuaan sata metriä poikittain. Ja mies keskeytti.

Viitosryhmä ei muuta väriä sitten tarjonnutkaan, ei myöskään luokka yli 1600 kuutiometriä. Alle 1600 kuutiometriä oli sen sijaan vauhdikas. Alussa johti Berger, teki kuitenkin pienen kokkareen, Kalpa pääsi ohi eikä ketään enää edelleen päästänyt Bergerin rajuista yrityksistä huolimatta. Oli hauska nähdä Einon kerrankin onnistuvan.

Formula 3:ssa täytyivät pessimistiset odotukset, Leksa jäi ensiksi kolmanneksi ja katosi sitten kokonaan kuvasta. Viiden ensimmäisen joukossa ei ollut yhtään suomalaista. Kilpailu oli kuitenkin ajotaidon mestarinäyte. Pettersson ja Wisell olivat heti lähdössä kärkeä kamppailen raivoisesti ensimmäisestä tilasta. Koskaan aikaisemmin ei Ahvenistolla ole ajettu niin lähekkäin ja kovaa. Wisell yritti monesti ohi, Pettersson sasi kuitenkin kikat ja niin oli eroa maalissa vain henkäys Petterssonin hyväksi. Ahvenistolla oli hyvät ajot.

K. K.

Tuloksia

AHVENISTO

FORMULA 3

1. Ronnie Pettersson	S	Tecno Ford	28.53.04	(1.25.06)
2. Leo Kinnunen	SF	Titan Ford	28.57.80	(1.24.87)
3. Ulf Svensson	S	Brabham BT 21B	29.12.13	(1.25.24)
4. Matti Lamminen	SF	"	29.34.63	(1.26.34)

FORMULA V

1. Leo Kinnunen	SF	Austro	32.33.15	(1.35.55)
2. Seppo Pitkänen	SF	"	32.33.40	(1.35.68)
3. Pekka Virtanen	SF	"	32.49.61	(1.37.07)
4. Rune Berg	S	RPB	33.00.08	(1.37.30)

ALLE 850 cm³

1. Ahti Vaara	SF	Fiat Abarth	27.36.92	(1.45.60)
2. Björn-Olof Zanders	S	Saab Sport 14 k.	26.39.71	(1.51.41)
3. Kurt Tålfors	SF	Saab 96	26.51.38	(1.52.63)
4. Martti Grön	SF	"	27.05.94	(1.54.70)
4. Heikki Lassila	SF	Fiat 850 Special	27.31.44	(1.53.95)

ALLE 1000 cm³

1. Hans Laine	SF	Morris Cooper S	26.11.72	(1.42.05)
2. Björn Stenberg	S	Fiat Abarth	26.25.90	(1.43.05)
3. Heikki Liedes	SF	" "	26.40.46	(1.44.66)
4. Kari Nieminen	SF	NSU 1000 TTS	26.45.14	(1.44.65)

ALLE 1600 cm³

1. Gregor Kronegård	S	Alfa Romeo GTA	25.33.47	(1.40.99)
2. Kjell Ehrman	S	" "	25.36.35	(1.40.39)
3. Urpo Lahtinen	SF	" "	25.43.09	(1.41.63)
4. Fleming Eijre	S	Cortina Lotus	14 kierr.	(1.42.90)

YLI 1600 cm³

1. Olli Lyytikäinen	SF	Porsche 911	24.38.67	(1.37.33)
2. Björn Rothsten	S	"	24.38.94	(1.37.34)
3. Bengt Ekberg	S	"	25.02.81	(1.38.87)
4. Reijo Merisalmi	SF	"	25.43.11	(1.41.67)

ALLE 2000 cm³

1. Antti Aarnio-Wihuri	SF	Porsche	24.24.37	(1.36.07)
2. Lars Elgen	S	"	24.29.26	(1.36.55)
3. Sten Frohde	S	"	25.52.37	(1.41.48)
4. Sten Axelsson	S	"	kesk.	

AHVENISTO (GRAND PRIX)

Alle 850 cm³

1. Ahti Vaara, Fiat Abart,	26.46,74
2. Harri Juvonen, Fiat Abart,	27.05,40
3. Björn-Olof Sader, Ruotsi, Saab Sport,	27.30,88
4. Pauli Silvennoinen, Fiat Abart,	27.31,22

Alle 1000 cm³

1. Heikki Iieds, Fiat Abart,	25.59,90
2. Ragnar Segring, Ruotsi, Fiat Abart,	26.00,10
3. Max Åström, Ruotsi, Morris Cooper S,	26.02,72
4. Kalevi Heloaho, Austin Cooper,	27.00,88

Alle 1600 cm³

1. Eino Kalpala, Alfa Romeo GTA,	24.44,73
2. Erik Berger, Ruotsi, Ford Escort TT,	24.46,29
3. Jonny Lundberger, Ruotsi, Morris Cooper S,	25.40,48
4. Matti Brännare, Morris Cooper S,	25.17,75

Yli 1600 cm³

1. Hans Laine, Porsche 911,	24.27,17
2. Bengt Ekberg, Ruotsi, Porsche 911,	24.47,90
- (Nopein kierros: Hans Laine 1.36,71 = n. 105 km/t).

Erikoishenkilöautot, ryhmä 5. alle 2000 cm³

1. Esso Gunnarsson, Ruotsi, Porsche 911,	24.12,00
2. Anders Josephson, Ruotsi, Porsche 911,	24.14,84
3. Rune Tapiasson, Ruotsi, Opel Record,	25.31,00
4. Bo Ridström, Ruotsi, Volvo Amazon,	14 kierr.

Formula V

1. Leo Kinnunen, Austro,	31.33,33
2. Ander Burlin, Ruotsi, RPD,	31.45,98
3. Bertil Roos, Ruotsi, RPD,	31.48,64
4. Bo Boström, Ruotsi RPD,	32.01,97

Formula 3

1. Ronnie Peterson, Ruotsi, Tecno Ford,	28.13,62
2. Reine Wisell, Ruotsi, Tecno Ford,	28.13,83
3. Ulf Svensson, Ruotsi, Brabham BT 21 B,	28.45,61
4. Trevor Blokdyk, Etelä-Afrikka, Titan Lucas,	29.09,02